

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1000 Ljubljana

T: 01 478 82 00
E: gp.mope@gov.si
www.mope.gov.si

Številka: 007-107/2023/10

Ljubljana, 10. 6. 2023

EVA: 2023-2570-0043

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Uredba o prostovoljnem zmanjšanju odjema plina – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije Zakon o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22), petega odstavka 16. člena Zakona o ukrepih za obvladovanje kriznih razmer na področju oskrbe z energijo (Uradni list RS, št. 121/22 in 49/23) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne ..... sprejela:

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je izdala Uredbo o prostovoljnem zmanjšanju odjema plina in jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga:

- Uredba o prostovoljnem zmanjšanju odjema plina

Prejmejo:

- Ministrstvo za finance;
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Bojan Kumer, minister,
- mag. Tina Seršen, državna sekretarka,
- mag. Hinko Šolinc, generalni direktor Direktorata za energijo,
- dr. Tomislav Tkalec, vodja sektorja,
- Mira Žnidarič, sekretarka

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

Z namenom, da se obvladuje krizne razmere na področju delovanja elektroenergetskega in plinskega sistema ter oskrbe s toploto, je bil sprejet Zakon o ukrepih za obvladovanje kriznih razmer na področju oskrbe z energijo (Uradni list RS, št. 121/22 in 49/23). V tem zakonu so opredeljeni začasni ukrepi za upravljanje povečanega tveganja pri oskrbi z energijo, ukrepi za zanesljivo oskrbo z energijo, ukrepi za zmanjševanje uvozne odvisnosti in ukrepi za zmanjševanje pritiskov na cene energije zaradi nestanovitnosti energetskega trga.

V sklopu ukrepov za zmanjševanje uvozne odvisnosti je med drugim predvideno nagrajevanje tistih končnih odjemalcev, ki so se odločili za prostovoljno zmanjšanje odjema plina, dokazano zmanjšana poraba pa se odjemalcem povrne v obliki sorazmernega povračila prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov energije ter v soproizvodnji z visokim izkoristkom (prispevek OVE) za plin, ki se zaračunava skladno z zakonom, ki ureja spodbujanje rabe obnovljivih virov energije in uredbo, ki ureja način določanja in obračunavanja prispevkov za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije.

Uredba to izpeljuje na način, da podrobneje opredeljuje način dokazovanja oziroma ugotavljanje trajno zmanjšane porabe, obdobje upravičenosti do sorazmernega povračila prispevka, ter način izvajanja povračila prispevka OVE. Konkretizira torej relevantne vsebine glede prostovoljnega zmanjšanja odjema plina, v skladu s katerim si odjemalci prizadevajo zmanjšati porabo tega energenta v obdobju od 1. oktobra 2022 do 31. marca 2023 za vsaj 15 % v primerjavi z njihovo povprečno porabo v obdobju od 1. oktobra do 31. marca v petih zaporednih letih pred začetkom tega ukrepa. Tisti končni odjemalci, glede katerih center za podpore ugotovi trajno zmanjšano porabo plina, so posledično upravičeni do sorazmernega povračila prispevka OVE.

Uredba nima finančnih posledic za državni proračun. Sredstva za povračilo dela prispevka OVE se zagotavljajo iz sredstev za podpore, ki jih upravlja center za podpore.

Po podatkih centra za podpore, ki deluje v okviru družbe BORZEN d.o.o. kot operativni izvajalec podporne sheme, se je na enotnem računu tekom izvajanja nove sheme od leta 2016 dalje zbralo cca 350 mio EUR presežka iz naslova zbranih sredstev za podpore (vir sredstev je prispevek OVE). Sredstva se na tem računu povišujejo, presežek na letni ravni znaša okoli 15 mio EUR.

Po sklopih končnih odjemalcev se ocenjuje povračilo prispevka v naslednji vrednosti (glede na povprečno porabo zemeljskega plina in ob predpostavki 15% zmanjšanja porabe plina):

- gospodinjstva na distribucijskem sistemu - cca 1 EUR,
- negospodinjstva na distribucijskem sistemu - cca 21 EUR,
- udeleženci na prenosnem sistemu - cca 4780 EUR

Če bi vsi uporabniki izkazali zmanjšanje porabe plina za 15 %, bi skupen znesek povračil prispevka znašal cca 650.000 EUR. Ker je za gospodinjstva in negospodinjstva kot porabnike na distribucijskem sistemu ocena izračuna vračila prispevka minimalna, bo ukrep relevanten predvsem za večje industrijske odjemalce, to so porabniki na prenosnem sistemu.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE

c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitvev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: **NE**
- Združenju občin Slovenije ZOS: **NE**
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: **NE**

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
Gradivo je bilo objavljeno na e-demokraciji in obvestilo na portalu energetika.	
Datum objave: 15. 5. 2023	
Upoštevani so bili:	
<ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. 	
V javni obravnavi je prispelo mnenje s strani družbe Plinovodi d.o.o. in pripombe s strani družbe Borzen d.o.o.. Ministrstvo je pripombe pregledalo in obravnavalo.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
mag. Bojan Kumer MINISTER	

Na podlagi petega odstavka 16. člena Zakona o ukrepih za obvladovanje kriznih razmer na področju oskrbe z energijo (Uradni list RS, št. 121/22 in 49/23) Vlada Republike Slovenije izdaja

Uredbo
o prostovoljnem zmanjšanju odjema plina

1. člen

Ta uredba ureja način dokazovanja trajnega zmanjšanja porabe plina, obdobje upravičenosti do sorazmernega povračila prispevka in način izvajanja povračila prispevka OVE (v nadaljnjem besedilu: prispevek).

2. člen

(1) Končni odjemalci, ki trajno zmanjšajo porabo plina v obdobju od 1. oktobra 2022 do 31. marca 2023 za vsaj 15 % v primerjavi s povprečno porabo plina v istem obdobju iz preteklih petih zaporednih let, so upravičeni do sorazmernega povračila prispevka od porabe plina. Če ima končni odjemalec več odjemnih oziroma merilnih mest na istem naslovu, se pri ugotavljanju prihranka upoštevajo vsa merilna mesta. Višina povračila se izračuna po naslednji enačbi:

$$ZP = P_{22/23} \times (V \times TZ)$$

pri čemer je:

ZP	znesek povračila prispevka v EUR (upoštevajo se cela vrednost brez decimalk)
$P_{22/23}$	poraba plina v obdobju od 1. oktobra 2022 do 31. marca 2023 v MWh (podatek na 3 decimalke)
V	višina prispevka v EUR/MWh

$$TZ: (1 - (P_{22/23} / PP_x))$$

pri čemer je:

TZ	trajno zmanjšanje porabe plina v deležu (izračun na 2 decimalki brez zaokroževanja; minimalna vrednost za povračilo je 0,15)
PP_x	povprečna letna poraba plina za referenčno obdobje 5 let od 1. oktobra do 31. marca pred obdobjem $P_{22/23}$ v MWh (podatek na 3 decimalke)

(2) Če je končni odjemalec začel odjem plina pred manj kot petimi leti, se upoštevajo povprečje za razpoložljiva obdobja. Minimalno referenčno obdobje je tri zaporedna leta v referenčnem obdobju od 1. oktobra do 31. marca. Če je odjemalec začel odjem kasneje, se upoštevajo razpoložljivi podatki, pri čemer morajo biti vključena vsaj tri pretekla obdobja.

3. člen

Končni odjemalec dokazuje trajno zmanjšanje porabe plina na naslednji način:

- s podatki o zmanjšanju porabe plina v obdobju in količini iz prvega odstavka 2. člena, ki ga odčita z merilne naprave ali pridobi pri operaterju sistema;
- zmanjšanje porabe plina je doseženo z investiranjem v ukrepe za povečanje učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije, in sicer: izvajanje energetskih storitev, pogodbeno zagotavljanje prihrankov energije, prenova stavbnega ovoja, zamenjava tehničnih in energetskih sistemov, ki pomenijo trajno zmanjšanje porabe plina, pri čemer zgolj zmanjšanje porabe plina zaradi varčevanja brez izvedenih ukrepov za povečanje učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije ni upravičen razlog za povračilo prispevka. Ukrepe za trajno zmanjšanje porabe plina končni odjemalec izkazuje z računi za izvedene storitve, vgrajene elemente in naprave ter gradbena dela, izdanimi v obdobju od 1. avgusta 2022 do 31. decembra 2023.

4. člen

(1) Vloga za povračilo prispevka se odda v elektronski obliki prek spletne aplikacije centra za podpore, ki jo vzpostavi za uveljavljanje povračila prispevka in v kateri se končni odjemalec identificira z elektronskim podpisom, ki je enakovreden kvalificiranemu elektronskemu podpisu, ali z uradno dodeljeno identifikacijsko številko ali drugim enoličnim identifikatorjem, ki ga za potrebe elektronskega poslovanja določi center za podpore. Vloga se lahko odda tudi v fizični obliki.

(2) Podrobnejši način oddaje vloge in zahtevane podatke določi center za podpore v javnem pozivu, ki ga objavi na svoji spletni strani in v Uradnem listu Republike Slovenije.

(3) Center za podpore pri operaterju prenosnega sistema preveri pravilnost podatkov o zmanjšanju porabe plina iz prve alineje drugega odstavka. Operaterji distribucijskih sistemov morajo operaterju prenosnega sistema pravočasno zagotoviti potrebne podatke o porabi plina za končne odjemalce, ki so priključeni na njihov sistem. Če se podatki o porabi plina, ki jih v vlogi navede končni odjemalec, razlikujejo od podatkov operaterja prenosnega sistema, za namene povračila prispevka veljajo podatki operaterja prenosnega sistema.

(4) Operater prenosnega sistema zagotovi podatke v 30 dneh od prejema zahteve s strani centra za podpore.

(5) Zoper odločbo centra za podpore je mogoča pritožba na ministrstvo, pristojno za energijo.

(6) Center za podpore nakaže povračilo prispevka končnemu odjemalcu v 30 dneh po pravnomočnosti odločbe.

(7) Komunikacija med končnimi odjemalci in centrom za podpore poteka na elektronski način.

KONČNA DOLOČBA

5. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne
EVA 2023-2570-0043

Vlada Republike Slovenije
dr. Robert Golob
predsednik

OBRAZLOŽITEV ČLENOV:

K 1. členu

Ta člen skladno s petim odstavkom 16. člena Zakona o ukrepih za obvladovanje kriznih razmer na področju oskrbe z energijo določa vsebino uredbe, ki ureja način dokazovanja trajnega zmanjšanja porabe plina, obdobje upravičenosti do sorazmernega povračila prispevka in način izvajanja povračila prispevka OVE.

K 2. členu

Člen ureja nagrajevanje tistih končnih odjemalcev, ki so se odločili za prostovoljno zmanjšanje odjema plina, dokazano zmanjšana poraba pa se odjemalcem povrne v obliki sorazmernega povračila prispevka od porabe zemeljskega plina.

Člen podrobneje opredeljuje obdobje upravičenosti do sorazmernega povračila prispevka ter način izračuna in izvajanja povračila prispevka OVE. Konkretizira torej relevantne vsebine glede prostovoljnega zmanjšanja odjema plina, v skladu s katerim si odjemalci prizadevajo zmanjšati porabo tega energenta v obdobju od 1. oktobra 2022 do 31. marca 2023 za vsaj 15 % v primerjavi z njihovo povprečno porabo v obdobju od 1. oktobra do 31. marca v petih zaporednih letih pred začetkom tega ukrepa oziroma najmanj v treh zaporednih letih v kolikor je odjemalec kasneje začel z odjemom. Tisti končni odjemalci, glede katerih center za podpore ugotovi trajno zmanjšano porabo plina, so posledično upravičeni do sorazmernega povračila prispevka OVE.

K 3. členu

Člen opredeljuje način dokazovanja oziroma ugotavljanje trajno zmanjšane porabe plina, zahteve in ustrezna dokazila glede trajnega zmanjšanja porabe plina, in sicer morajo vsi končni odjemalci, ki bodo podali vlogo izkazati podatke o zmanjšanju porabe plina, ki jih bodo sami odčitali ali pridobili pri operaterjih prenosnega ali distribucijskih sistemov. Končni odjemalci bodo morali tudi izkazati, da so zmanjšanje porabe plina dosegli z investicijami v ukrepe za povečanje učinkovite rabe energije in obnovljive vire energije, kar bodo izkazali z ustreznimi dokazili o izvedenih delih v določenem obdobju, ki časovno sovpada s kriznimi razmerami v povezavi z uvozno odvisnostjo in cenami plina na trgu.

K 4. členu

Člen določa način oddaje vloge za povračilo prispevka in način komunikacije, pri čemer se podrobnejši način in zahtevani podatki opredelijo v javnem pozivu, ki ga objavi center za podpore.

Po oddaji vloge bo center za podpore preveril pravilnost podanih podatkov glede zmanjšanja porabe plina pri operaterju prenosnega sistema, ki jih mora posredovati v določenem roku. Enotni informacijski sistem (EIS) na področju plina obratuje od začetka leta 2023 in ne vsebuje podatkov za izračun petletnega povprečja. V družbi Plinovodi kot operaterju prenosnega sistema razpolagajo s podatki za preteklo petletno obdobje za uporabnike na prenosnem sistemu, podatke za uporabnike na distribucijskih sistemih pa bi morali posebej pridobiti od operaterjev distribucijskih sistemov. Zaradi navedenega so operaterji distribucijskih sistemov dolžni operaterju prenosnega sistema pravočasno zagotoviti potrebne podatke o porabi zemeljskega plina za končne odjemalce, ki so priključeni na njihov sistem.

Člen določa tudi možnost vložitve pravnega sredstva zoper odločbo centra za podpore, ter pristojni pritožbeni organ in rok za vračilo sorazmernega dela prispevka OVE končnemu odjemalcu po pravnomočnosti odločbe.

K 5. členu

Člen ureja začetek veljavnosti predmetne uredbe.